
Kattengedrag en territorium

door: Marijke Faber

Zoals in het vorige Noorderlicht al aangekondigd, zal ik de komende edities proberen om iets te vertellen over het gedrag van uw kat. Als katten in de vrije natuur leven, zullen ze het meest hun natuurlijk gedrag vertonen. Denk hierbij aan hun voedselvoorziening, hun sociale contacten, hun territorium, etc.

Deze eerste aflevering gaat over het territorium bij katten. Als echte Norenfans, doen we er alles aan om onze geliefde huisgenoten het zoveel mogelijk naar hun zin te maken. Als we echter geen rekening houden met hun natuurlijke gedrag, zullen veel katten zich niet altijd even gelukkig voelen. Eigenlijk kun je in het algemeen zeggen dat katten, die (in onze ogen) ongewenst gedrag vertonen, meestal niet gelukkig zijn. Omdat ze ons niet kunnen vertellen wat ze graag veranderd zouden willen zien, blijft er niets anders over dan zich schikken in de situatie. Maar hun natuurlijk gedrag kunnen ze maar heel beperkt aanpassen en dat levert nog wel eens ongewenste situaties op.

We hebben mazzel, dat katten veel situaties accepteren, maar ik hoop dat dit artikel bijdraagt, dat u beter begrijpt waarom een kat doet, wat hij doet. Misschien kunt u wel wat aanpassingen doen, zodat uw kat zich gelukkiger voelt. Doordat mogelijk ongewenst gedrag dan verdwijnt, voelt u zich waarschijnlijk ook een stuk prettiger.

Echte wilde katten komen in Nederland niet voor, maar er zijn beslist een groot aantal halfwilde kattenpopulaties. Bij het bestuderen van deze populaties is gebleken dat vrouwenkolonies bestaan uit een groot aantal poezen en hun vrouwelijke nakomelingen. Natuurlijk wordt er ook heel goed voor mannelijke kittens gezorgd, maar deze worden zonder pardon uit de kolonie gezet, als ze ongeveer 16 weken oud zijn. Hoe meer voedsel er in de buurt te vinden is, hoe groter een kattenpopulatie zal zijn. Rond deze vrouwenkolonies zwermen de katers. Er is altijd 1 kater "eigenaar" van een vrouwenkolonie. Er kunnen zich zelfs meerdere vrouwenkolonies in zijn gebied bevinden. Deze topkater is in het dekseizoen permanent druk met het dekken van de poezen, om zijn genen zoveel mogelijk door te geven aan de volgende generatie. Het mag duidelijk zijn, dat de overige katers (die het niet gelukt is op te klimmen tot topkater) ook geïnteresseerd zijn in de liefde, maar deze katers zullen alleen snel een poes dekken als ze zeker weten, dat de topkater een flink eind uit de buurt is. Op gevechten zit namelijk geen enkele kat te wachten. Een kat is namelijk veel te bang, dat hij gewond raakt bij een gevecht en hij kan dan zomaar van jager veranderen in prooi.

Poezen hebben een veel kleiner territorium. Daarnaast maken zij ook veel meer gebruik van hun sociale contacten. De poezen in de poezenkolonie helpen zelfs mee met de verzorging van andermans kittens of nemen de moederrol even over, om moederpoes de gelegenheid te geven om te jagen of voedsel te zoeken. Dit verzorgend gedrag komt overigens meer bij familie voor. Bij een kat betekent dat, accepteren dat de ander zich in haar territorium bevindt.

Als u zelf meer katten in huis hebt, dan zult u wellicht iets van het voorgaande herkennen. Een kat kan met de één veel beter opschieten, dan met de ander. U kunt dit gemakkelijk herkennen aan een begroetingsritueel of wanneer katten elkaar verzorgen of samen slapen.

Katten, die elkaar volstrekt negeren, hebben geaccepteerd dat ze hun gebied met elkaar moeten delen. Geen enkele kat zit op ruzie te wachten, maar als het te gek wordt, dan kunnen ze niet anders dan hun territorium verdedigen. Als een kat zich bedreigd voelt, zal hij niet onmiddellijk tot de aanval overgaan. Hij zal eerst proberen de indringer te verjagen, door zonder met zijn ogen te knipperen naar de andere kat of hond te staren. Hij hoopt, dat dit voor de ander zo bedreigend is, dat de onverlaat het hazenpad kiest. Als dit niet gebeurt, dan moet hij er een schepje bovenop doen door te blazen of te grommen. Maakt dat ook niet voldoende indruk, dan zit er niets anders op, dan zelf te vluchten of de aanval in te zetten. Dit verklaart overigens ook waarom mensen die niet van katten houden, altijd zo aantrekkelijk voor hen zijn. Het gegeven, dat mensen die een hekel aan katten hebben of er bang voor zijn, katten waarschijnlijk volkomen negeren, maakt hen uitermate aantrekkelijk om op schoot te gaan liggen. Deze mensen zijn in kattentaal namelijk absoluut geen bedreiging voor katten en zullen ze deze eerder opzoeken dan de kattenliefhebbers, die de katten aankijken en roepen met of zonder spannende geluidjes.

Een kat die steeds door het territorium van een andere kat moet lopen om bij zijn voer-, waterbakje of kattenbak te komen, kan nogal wat stress opbouwen. Vooral als het niet de dikste vrienden zijn, liggen angst, agressie of zindelijkheidsproblemen op de loer.

Wonen er meer katten in uw huis, dan is het goed om te proberen elke kat een eigen territorium te geven. Dit kunt u bereiken door zoveel mogelijk ruimtes toegankelijk voor uw katten te maken, maar katten zijn ook heel blij met driedimensionale oplossingen. Door op verschillende hoogtes schappen aan de muur te maken, bereikt u ook al dat een kat zijn eigen plekjes kan kiezen. Door in uw huis op meerdere plekken voer- en waterbakjes neer te zetten, zult u uw katten een heel groot plezier doen. ☺

In het volgende Noorderlicht komt er weer een aflevering.